

Przemysław E. Gębał

Od słowa do słowa toczy się rozmowa

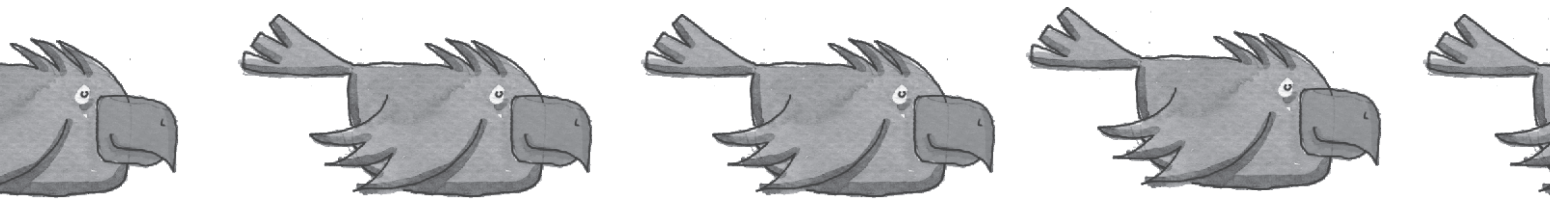
Repetytorium leksykalne z języka polskiego
jako obcego dla poziomów B1 i B2

universitas

Od słowa do słowa toczy się rozmowa

repetitorium leksykalne z języka polskiego
jako obcego dla poziomów B1 i B2

JĘZYK POLSKI DLA CUDZOZIEMCÓW

**SERIA POD REDAKCJĄ
WŁADYSŁAWA MIODUNKI**

**KATEDRA JĘZYKA POLSKIEGO JAKO OBCEGO
UNIwersytetu Jagiellońskiego**

Przemysław E. Gębał

Od słowa do słowa toczy się rozmowa

repetitorium leksykalne z języka polskiego
jako obcego dla poziomów B1 i B2

poziom
B1 i B2

Kraków

© Copyright by Przemysław Gębal and Towarzystwo Autorów
i Wydawców Prac Naukowych UNIVERSITAS, Kraków 2009

ISBN 97883-242-1812-7
TAiWPN UNIVERSITAS

Redakcja
H.A. Gruszka

Projekt okładki i stron tytułowych
Sepielak

Rysunki
Sepielak

---

www.universitas.com.pl

TOWARZYSTWO AUTORÓW I WYDAWCÓW
PRAC NAUKOWYCH
UNIVERSITAS

---

www.universitas.com.pl

REDAKCJA

ul. Sławkowska 17, 31-016 Kraków
tel./fax 012 423 26 05 / 012 423 26 14 / 012 423 26 28
red@universitas.com.pl
promocja@universitas.com.pl

DYSTRYBUCJA oraz KSIĘGARNIA WYSYŁKOWA

ul. Żmujdzka 6B, 31-426 Kraków
ksiegarnia@universitas.com.pl
tel. 012 413 91 36 / 012 413 92 70
fax 012 413 91 25

ZAMÓW NASZ BEZPŁATNY KATALOG

tel. 012 423 26 05 / 012 413 92 70

repetitio est mater studiorum

SPIS TREŚCI

ROZDZIAŁ	ZAKRES TEMATYCZNY POZIOM B 1
WSTĘP	
I. CZŁOWIEK s. 23	– imię i nazwisko, adres, stan rodzinny, płeć, wiek, data i miejsce urodzenia – przynależność narodowa lub państwowa, język – wygląd
II. MIESZKANIE s. 39	– rodzaj, położenie i wielkość mieszkania lub domu – rodzaje pomieszczeń – urządzenie i wyposażenie mieszkania – koszty związane z mieszkaniem, czynsz, opłaty
III. EDUKACJA s. 53	– szkoła, wykształcenie – zawód, zajęcie
IV. PRACA s. 65	– warunki pracy, czas pracy, urlop – płace – związki zawodowe
V. CZAS WOLNY s. 77	– sposób spędzania wolnego czasu – rozrywki, hobby sport
VI. ZAKUPY I USŁUGI s. 89	– sklepy, usługi, warsztaty – miary, ilości, pieniądze

ZAKRES TEMATYCZNY POZIOM B2	ĆWICZONE UMIEJĘTNOŚCI
– wygląd, cechy charakteru – historia rodziny, pochodzenie – konflikty, problemy rodzinne, międzyludzkie i międzypokoleniowe – cudzoziemiec wśród Polaków – stereotypy	– przedstawianie siebie i innych – opisywanie wyglądu i charakteru ludzi – przedstawianie rodziny – prezentacja rozkładu dnia – opisywanie okoliczności poznania znajomych
– opis mieszkania – wyposażenie, urządzenie – lokalizacja, rachunki, koszty, awarie i drobne naprawy – rynek mieszkaniowy w Polsce, wynajmowanie lokalu – rodzaje własności lokalowej	– opisywanie mieszkania – opisywanie wyposażenia poszczególnych pomieszczeń mieszkalnych – pisanie krótkich ogłoszeń związanych z rynkiem mieszkaniowym – prowadzenie rozmów w agencji nieruchomości – negocjowanie warunków najmu – charakteryzowanie drobnych awarii wybranych urządzeń gospodarstwa domowego
– systemy edukacji, rodzaje szkół, kierunki studiów – stopnie naukowe i administracyjne – system szkolnictwa w Polsce, egzaminy, testy	– opisywanie przebiegu wykształcenia – prezentacja sposobu kształcenia w szkole i na uczelni – wypowiedzanie się na temat systemów szkolnictwa – charakteryzowanie pól zainteresowań poszczególnych przedmiotów szkolnych – wypowiedzanie się na temat poszczególnych zajęć szkolnych i kursowych
– rynek pracy, zawody, stanowiska – poszukiwanie pracy, poszukiwanie pracowników – kwalifikacje, wymagania – prawo pracy, urlop, renty, emerytury, bezrobocie, zasiłki	– opisywanie wykonywanej pracy – prezentacja warunków zatrudnienia – pisanie życiorysu – efektywne uczestnictwo w rozmowie kwalifikacyjnej – negocjowanie warunków zatrudnienia
– czas wolny, kultura, rozrywki, sport – rodzaje rozrywki, w tym: teatr, kino, muzea, koncerty – zainteresowania, kolekcjonerstwo, hobby – sposoby spędzania wolnego czasu, w tym: łowienie ryb, uprawianie ogrodu, majsterkowanie – dyscypliny sportowe, zawody – relaks, w tym: pływanie, jazda konna, aerobik, jogging	– proponowanie i umawianie się na wspólne spędzanie wolnego czasu – wypowiedzanie się na temat swoich zainteresowań – charakteryzowanie dzieł muzycznych, plastycznych, teatralnych i filmowych – prezentowanie różnych dyscyplin sportowych – wypowiedzanie się na temat sportów ekstremalnych
– rodzaje sklepów – sposoby płacenia: gotówka, karty kredytowe, raty, kredyt, leasing – zakupy z katalogu, z ofert telewizyjnych, sprzedaż sieciowa – produkty – skład i właściwości, informacja, promocja i reklama – reklamacje – remont, sprząatanie, naprawy – pralnia chemiczna – fryzjer, kosmetyczka, gabinety odnowy biologicznej, siłownia, sauna – warsztat samochodowy, stacja obsługi, stacja benzynowa – fotograf, wypożyczalnia wideo, bank, poczta	– prowadzenie rozmowy ze sprzedawcą – umawianie się na termin w zakładzie usługowym – zlecanie wykonania wybranych usług – otwieranie konta w banku – składanie zamówienia w sklepie internetowym – składanie reklamacji

ROZDZIAŁ	ZAKRES TEMATYCZNY POZIOM B 1
VII. JEDZENIE I PICIE s. 99	– jedzenie – lokale gastronomiczne – żywność, dania, potrawy – napoje – palenie
VIII. ZDROWIE s. 111	– higiena osobista – samopoczucie – choroba, wypadek
IX. PODRÓŻE s. 123	– miejsca – rodzaj, położenie i wielkość miejscowości – instytucje użyteczności publicznej, zabytki, atrakcje – turystyczne
X. PRZYRODA I ŚRODOWISKO s. 137	– rośliny i zwierzęta – krajobraz – pogoda, klimat
XI. NAUKA I TECHNIKA s. 147	– dyscypliny naukowe – komputer i Internet – samochód (kategorie nie występują w standardach egzaminu certyfikатовego dla poziomu B1)
XII. PAŃSTWO I SPOŁECZEŃSTWO s. 155	– tematy ogólnego zainteresowania – warunki życia, poziom życia – środki masowego przekazu, aktualne informacje
KLUCZ Z ROZWIĄZANIAM I ĆWICZEŃ I WYBRANYCH ZADAŃ s. 165	

ZAKRES TEMATYCZNY POZIOM B2	ĆWICZONE UMIEJĘTNOŚCI
– posiłki i napoje – lokale gastronomiczne – przepisy i zwyczaje kulinarne – dieta, sposób odżywiania się	– przedstawianie swoich gustów kulinarnych – prezentowanie wybranych przepisów kulinarnych – charakteryzowanie sposobu odżywiania się – zamawianie posiłku w lokalu gastronomicznym – składanie reklamacji w lokalu gastronomicznym – zachęcanie kogoś do przejścia na dietę
– stan zdrowia i opieka lekarska – części ciała – opis stanu zdrowia – wizyta u lekarza – nagłe wypadki – apteka – diagnostyka (badania, analizy) – profilaktyka	– wyrażanie samopoczucia – charakteryzowanie swojego stanu zdrowia – opisywanie ewentualnych dolegliwości – składanie wizyty u lekarza – wypowiadanie się na temat zdrowego stylu życia – wypowiadanie się na temat sytuacji niepełnosprawnych
– Podróże i środki transportu – komunikacja miejska, w tym: połączenia, przesiadki, objazdy – komunikacja krajowa i międzynarodowa, w tym: połączenia, przesiadki, objazdy – wycieczki i pobyty zorganizowane przez biura podróży, – turystyka indywidualne – hotel, kemping, pensjonat, kwatery prywatne, pokoje gościnne, agroturystyka	– opisywanie odbytych podróży – zamawianie noclegu w hotelu – zamawianie biletów lotniczych przez Internet – pytanie i opisywanie drogi – wypowiadanie się na temat sposobów podróżowania – składanie reklamacji w biurze podróży
– świat roślin i zwierząt – klimat, pory roku, pogoda – problemy ekologiczne	– wypowiadanie się na temat roślin i zwierząt – opisywanie krajobrazu – opisywanie pogody – charakteryzowanie zanieczyszczenia środowiska naturalnego – wypowiadanie się na temat działań związanych z ochroną środowiska naturalnego
– rozwój techniki – komputeryzacja – motoryzacja – telekomunikacja – badania naukowe – odkrycia i wynalazki	– charakteryzowanie wybranych dyscyplin naukowych – określanie czynności związanych z korzystaniem z komputera i z Internetu – wypowiadanie się na temat samochodu
media: – prasa – radio – telewizja tradycje, zwyczaje, święta: – uroczystości rodzinne – uroczystości kościelne – uroczystości państwowe – uroczystości ogólnopolskie „ciemne strony życia”: – przestępczość – uzależnienia – organy ścigania – wymiar sprawiedliwości tematy ogólnego zainteresowania: – polityka, ekonomia, religia, obyczaje – problemy dyskusyjne, w tym: kara śmierci, eutanazja, aborcja, klonowanie	– charakteryzowanie warunków i poziomu życia – charakteryzowanie środków masowego przekazu – przedstawianie systemów państwowych – prezentowanie sytuacji społecznej, gospodarczej i politycznej – opisywanie zwyczajów i obyczajów – charakteryzowanie programów wyborczych partii

WSTĘP

Od słowa do słowa toczy się rozmowa. Repetytorium leksykalne B1 / B2 to zbiór ćwiczeń i zadań leksykalnych adresowanych do pogłębiających znajomość języka polskiego jako obcego na poziomie średnio zaawansowanym (B1 / B2). Podstawowym jego celem jest świadome rozwijanie kompetencji leksykalnej, pojmowanej za *Europejskim systemem opisu kształcenia językowego* jako część składowa językowej kompetencji komunikacyjnej.

Swoim formatem i zawartością **Repetytorium leksykalne B1 / B2** przypomina repetytoria leksykalne do języków zachodnich. Pierwowzorem dla niego była seria repetytoriów leksykalnych do nauki języka niemieckiego, wydanych w latach 2006–2007, autorstwa piszącego te słowa.

Repetytorium leksykalne B1 / B2 stawia sobie za cel systematyzację, utrwalenie i powtórzenie słownictwa polskiego.

Przygotowano go również z myślą o osobach przygotowujących się do certyfikatowych egzaminów językowych na poziomach B1 i B2.

DRODZY UCZĄCY SIĘ,

koncepcja **Repetytorium leksykalnego B1 / B2** pozwala na wykorzystywanie go jako materiału uzupełniającego w pracy z podręcznikami kursowymi na zajęciach. Może z powodzeniem również służyć jako materiał do indywidualnej pracy w domu.

Od słowa do słowa toczy się rozmowa. Repetytorium leksykalne B1 / B2 składa się dwunastu rozdziałów poświęconych poszczególnym kręgom tematycznym realizowanym na kursach na poziomach średnich B1 / B2. Wszystkie kategorie tematyczne odpowiadają jednocześnie standardom wymagań egzaminów certyfikatowych na tychże poziomach.

Każdy z rozdziałów **Repetytorium leksykalnego B1 / B2** zawiera około dwudziestu ćwiczeń i zadań leksykalnych ułożonych w kolejności: od ćwiczeń skojarzeniowych, poprzez ćwiczenia systematyzujące i utrwalające, po sytuacje komunikacyjne, których realizacja wymaga konkretnego wykorzystania utrwalonego wcześniej słownictwa. Ćwiczenia leksykalne nie odnoszą się tylko do poszczególnych kategorii wyrazów (rzeczowników, czasowników, przymiotników). Tom oferuje również trening leksykalny na poziomie zwrotów i kontekstów sytuacyjnych. W celu wykorzystania podobieństw leksykalnych polszczyzny do innych języków, w każdym z rozdziałów zamieszczono ćwiczenie zbierające wyrazy podobne w językach polskim i angielskim.

Uwzględniając różne potrzeby leksykalne użytkowników publikacji, **Repetytorium leksykalne B1 / B2** oferuje ćwiczenia i zadania o różnym stopniu trudności. Przy każdym z nich zamieszczono trzy puste kwadraty, które użytkownicy „odhaczają”, stwierdzając, czy dany materiał został ich zdaniem w wystarczający sposób przyswojony, co jest równoznaczne ocenie ćwiczenia lub zadania jako łatwe („odhaczone” trzy kwadraty), średnio trudne („odhaczone” dwa kwadraty) bądź trudne („odhaczony” jeden kwadrat). Istotą repetytorium jest zachęcanie do systematycznej i efektywnej pracy nad słownictwem. Każdy jego użytkownik powinien zatem tak długo rozwiązywać poszczególne ćwiczenia i zadania, aż będzie mógł stwierdzić, iż są one dla niego łatwe i będzie mógł „odhaczyć” wszystkie kwadraty .

Dla łatwiejszej orientacji w poszczególnych rozdziałach zamieszczono na ich początku informacje o polach tematycznych i umiejętnościach, które zrealizuje się i zdobędzie po przerobieniu materiału jednostki lekcyjnej. Ocenę nabytych kompetencji umożliwi natomiast znajdujące się na końcu każdego rozdziału zestawienie konkretnych umiejętności.

Życzymy sukcesów w pracy nad leksyką języka polskiego z **Repetitorium leksykalnym B1 / B2!**

Autor i Redakcja

DRODZY NAUCZAJĄCY,

Od słowa do słowa toczy się rozmowa. **Repetitorium leksykalne B1 / B2** jest próbą wypełnienia luki w ofercie materiałów rozwijających kompetencję leksykalną uczących się polszczyzny na poziomach średnich B1 / B2.

W swych założeniach odnosi się do najnowszych koncepcji dydaktycznych i metodycznych uprawianych z powodzeniem w przypadku nauczania różnych języków europejskich.

Publikacja łączy w sobie materiał przeznaczony do realizacji na zajęciach pod kontrolą lektora oraz spełnia wymagania stawiane samouczkom umożliwiającym samodzielną pracę, między innymi dzięki zamieszczonemu na końcu tomu kluczowi z rozwiązaniami ćwiczeń i zadań.

Rozdziały **Repetitorium leksykalnego B1 / B2** odnoszą się do kategorii tematycznych zamieszczonych w programach do języka polskiego jako obcego dla poziomów B1 i B2, opracowanych w oparciu o założenia *Europejskiego systemu opisu kształcenia językowego*, oraz uwzględniają standardy egzaminów certyfikatowych na poziomach B1 i B2. Zawarty w **Repetitorium leksykalnym B1 / B2** materiał w pełni odpowiada strukturom leksykalnym wymaganym na egzaminach. Zamieszczone w ćwiczeniach i zadaniach słownictwo zostało pozyskane z podręczników i innych materiałów dydaktycznych wykorzystywanych na poziomach A1–B2.

Układ ćwiczeń i zadań w poszczególnych rozdziałach **Repetitorium leksykalnego B1 / B2** odzwierciedla uprawiane we współczesnej metodyce modele pracy nad leksyką. Wprowadzanie nowych jednostek leksykalnych poprzedzają ćwiczenia skojarzeniowe zbierające znane już uczącym się słownictwo. W dalszej kolejności, wykorzystując zdobycze tzw. dydaktyki języków trzecich, ukazujemy podobieństwo polskiej leksyki w stosunku do innych języków (w naszym przypadku do angielskiego). Następnie proponujemy ćwiczenia kategoryzujące o charakterze reproduktywnym, utrwalające słownictwo na poziomie wyrazu oraz materiał leksykalny w postaci zwrotów, realizowany przy pomocy ćwiczeń o charakterze bardziej produktywnym. Każdy z rozdziałów zamyka zbiór zadań komunikacyjnych stwarzających uczącym się możliwość wykorzystania utrwalonego już słownictwa w konkretnych sytuacjach i kontekstach.

W celu umożliwienia indywidualizacji procesu przyswajania słownictwa **Repetitorium leksykalne B1 / B2** proponuje materiał o różnym stopniu trudności. Przy każdym z ćwiczeń i zadań zamieszczono trzy puste kwadraty, które użytkownicy „odhaczają”, stwierdzając, czy dany materiał został ich zdaniem w wystarczający sposób przyswojony, co jest równoznaczne ocenie ćwiczenia lub zadania jako łatwe („odhaczone” trzy kwadraty), średnio trudne („odhaczone” dwa kwadraty) bądź trudne („odhaczony” jeden kwadrat). Nadrzędnym celem repetytorium jest zachęcanie do systematycznej i efektywnej pracy nad słownictwem. Każdy jego użytkownik powinien zatem tak długo rozwiązywać poszczególne ćwiczenia i zadania, aż będzie mógł stwierdzić, iż są one dla niego łatwe i będzie mógł „odhaczyć” wszystkie kwadraty.

Rozwijaniu autonomii uczących się służą, poza wspomnianą powyżej oceną stopnia przyswojenia materiału zawartego w poszczególnych ćwiczeniach i zadaniach, zamieszczone na początku każdego z rozdziałów informacje o polach tematycznych i umiejętnościach przewidzianych do realizacji oraz zamykające każdą jednostkę podręcznikową zestawienie nabytych umiejętności umożliwiające autoewaluację, a przygotowane w formie opisów biegłości językowej („Potrafię:”).

Życzymy przyjemności w rozwijaniu kompetencji leksykalnej z **Repetitorium leksykalnym B1 / B2!**

Autor i Redakcja

INTRODUCTION

A Conversation is No Greater than the Words it Contains: Vocabulary Review B1 / B2 is a selection of vocabulary assignments and exercises intended to deepen the student's knowledge of Polish as a foreign language at the upper-intermediate / lower-advanced level (B1 / B2). The fundamental aim of this volume is the conscious development of lexical competency, understood by the Common European Framework of Reference for Languages as a building block of linguistic communication.

With its format and content, **Vocabulary Review B1 / B2** recalls vocabulary exercises designed for the study of Western European languages. The model for this edition was a series of volumes intended to review vocabulary for students of German released during the years 2006 and 2007 and written by the author.

Vocabulary Review B1 / B2 sets out to systematize, revisit and reinforce principles of Polish vocabulary. This edition is also aimed at students preparing for certification exams at the B1 and B2 levels.

TO STUDENTS USING THIS VOLUME:

The idea behind **Vocabulary Review B1 / B2** is that it should function as a supplement to the standard textbooks used in the Polish course the student is attending. It may also serve as reference material for students undertaking independent language study.

A Conversation is No Greater than the Words it Contains: Vocabulary Review B1 / B2 comprises twelve sections that deal with topics commonly studied in courses at the B1 / B2 level. At the same time, the topics selected correspond with the skills tested in the certification exams conducted at the B1 / B2 level.

Each section of **Vocabulary Review B1 / B2** contains roughly two hundred assignments and exercises that range from word association exercises, to ones that set out to systematize and reinforce, to hypothetical verbal exchanges. To successfully complete these exercises, the student will have to rely on vocabulary he has learned previously. Nor are these vocabulary exercises restricted to single parts of speech (nouns, verbs, adjectives, etc.). In addition, this volume enables the student to practice using fixed expressions correctly and finding the right vocabulary for particular situations. Each section also includes exercises containing expressions that are similar in both English and Polish, with the aim of showcasing similarities between Polish and other languages.

The authors have deliberately included exercises of varying levels of difficulty, with consideration to the diverse vocabulary needs of students using the book. All of the exercises are accompanied by three empty boxes which students should check off to indicate whether they feel they have achieved sufficient mastery of the material being presented. In this way, the student can decide whether the exercise was "easy" (checkmarks in all three boxes), somewhat difficult (two checkmarks), or difficult (one checkmark). The aim of this checkmark system is to encourage the student to work systematically and effectively with the vocabulary being studied. Accordingly, the student should work through each problem or exercise until he no longer considers it difficult and is able to check off all three boxes.

In order to help the student get his bearings as he begins a new section, the authors have included information about the thematic areas to be explored, as well as the skills the student will develop once

he has worked through the material in the section. Similarly, a list of skills acquired is found at the end of each section, ensuring that the student understands precisely what he has learned.

We wish you every success working on your Polish vocabulary with **Vocabulary Review B1 / B2!**

The author and the editors

TO TEACHERS USING THIS VOLUME:

A Conversation is No Greater than the Words it Contains: Vocabulary Review B1 / B2 seeks to fill a gap in the materials available to students of Polish at the B1 / B2 level who want to focus on vocabulary acquisition.

The idea behind this volume is to draw upon the newest pedagogic and methodological approaches to foreign language instruction which have been successfully employed by teachers of other foreign languages.

This new volume contains a wealth of material intended for students attending a course led by an instructor, while also meeting the demands of the student undertaking individual language study. An answer key can be found at the end of the volume containing solutions to exercises and problems presented in the book.

Vocabulary Review B1 / B2's twelve sections deal with topics commonly encountered in courses of Polish as a Foreign Language at the B1 and B2 levels. The book was drawn up in accordance with the principles of the Common European Framework of Reference for Languages, while preparing students for B1 and B2 certification exams. The contents of **Vocabulary Review B1 / B2** correspond fully with the lexical constructions students will encounter on these exams. The vocabulary that appears in exercises throughout the book has been collected from textbooks and other teaching materials used in Polish as a Foreign Language courses from the A1 level to B2.

The way exercises and problems are organized in the volume's twelve sections reflects contemporary methods of language instruction. New vocabulary items are presented first, followed by word association exercises that draw on vocabulary with which the student is already familiar. Next, the authors demonstrate some of the similarities between Polish and so-called "third languages" in this case, English. The student then encounters a set of exercises which reinforce vocabulary items by having him reproduce individual words before moving on to exercises that focus on fixed phrases and expressions and which force him to use the language in a more active way. The exercises contained in each section enable the student to make active use of vocabulary which has been reinforced throughout the book in a range of specific situations and contexts.

Vocabulary Review B1 / B2 includes content at varying levels of difficulty, with the aim of accommodating individualized styles of learning and vocabulary acquisition. All of the exercises are accompanied by three empty boxes which students should "check off" to indicate whether they feel they have achieved sufficient mastery of the material being presented. In this way, the student can decide whether the exercise was easy (checkmarks in all three boxes), somewhat difficult (two checkmarks), or difficult (one checkmark). The overriding aim of this checkmark system is to encourage the student to work systematically and effectively with the vocabulary being studied. Accordingly, the student should work through each problem or exercise until he no longer considers it difficult and is able to check off all three boxes ☒ ☒ ☒.

In addition to the checkmarks system described above, two other features serve to enhance the student's autonomy as he tracks his linguistic progression: information at the start of each section about the topics to be covered and skills to be learned therein; and a list of skills acquired, so that the student can conduct self-evaluations. This list is presented in the form of statements cataloging linguistic proficiency ("Now I can...")

We hope your experience using **Vocabulary Review B1 / B2** to expand your knowledge of Polish vocabulary is a pleasant one!

The author and the editors

EINLEITUNG

Od słowa do słowa toczy się rozmowa. Repetytorium leksykalne B1 / B2 (Von einem Wort zum anderen entfaltet sich ein Gespräch. Wortschatz-Repetitorium B1 / B2) ist eine Zusammenstellung von Übungen und lexikalischen Aufgaben, die für eine Vertiefung der Kenntnisse von Polnisch als Fremdsprache auf dem Sprachniveau B1 / B2 des Gemeinsamen Europäischen Referenzrahmens (GER) gedacht sind. Sein vorrangiges Ziel ist die bewusste Entwicklung lexikalischer Kompetenz, wie sie gemäß dem GER als Teil der kommunikativen Sprachkompetenz verstanden wird.

Hinsichtlich des Aufbaus und des Inhalts erinnert das **Wortschatz-Repetitorium B1 / B2** an

Wortschatz-Repetitorien westlicher Sprachen. Das Vorbild hierfür war eine in den Jahren 2006–2007 herausgegebene Reihe von Wortschatz-Repetitorien für Deutsch als Fremdsprache, deren Autor diese Zeilen schreibt.

Das **Wortschatz-Repetitorium B1 / B2** setzt sich die Systematisierung, Festigung und Wiederholung des polnischen Wortschatzes zum Ziel.

Es wurde darüber hinaus erstellt im Hinblick auf Personen, die sich auf die zertifizierten Sprachprüfungen auf den Niveaustufen B1 und B2 vorbereiten.

LIEBE LERNENDE

Das Konzept des **Wortschatz-Repetitoriums B1 / B2** erlaubt seine Nutzung als ergänzendes Material beim Arbeiten mit Kurslehrbüchern im Unterricht. Es kann aber ebenso Erfolg versprechend als Material für die individuelle Arbeit zuhause dienen.

Od słowa do słowa toczy się rozmowa. Repetytorium leksykalne B1 / B2 (Von einem Wort zum anderen entfaltet sich ein Gespräch. Wortschatz-Repetitorium B1 / B2) setzt sich aus zwölf Kapiteln zusammen, die sich den einzelnen Themenkreisen widmen, welche in Kursen auf dem Sprachniveau B1 / B2 des GER realisiert werden. Alle thematischen Kategorien entsprechen jeweils dem Standard der Anforderungen der zertifizierten Prüfungen dieser Niveaustufen.

Jedes der Kapitel des **Wortschatz-Repetitoriums B1 / B2** enthält ungefähr zwanzig Übungen und Wortschatzaufgaben, die geordnet sind in einer Reihenfolge von Assoziationsübungen über systematisierende und festigende Übungen bis hin zu Kommunikationssituationen, deren Realisierung eine konkrete Nutzung des früher gefestigten Wortschatzes erfordert. Die Wortschatzaufgaben beziehen sich nicht nur auf die einzelnen Kategorien von Wörtern (Substantive, Verben, Adjektive). Der Band bietet auch ein Wortschatz-Training in Form von Wendungen und Situationskontexten. Mit dem Ziel, Ähnlichkeiten des polnischen Wortschatzes zu anderen Sprachen auszunutzen, wurden in jedem der Kapitel Übungen einbezogen, die ähnliche Ausdrücke im Polnischen und Englischen aufweisen.

Um die verschiedenen lexikalischen Bedürfnisse von Nutzern dieser Publikation zu berücksichtigen, bietet das **Wortschatz-Repetitorium B1 / B2** Übungen und Aufgaben verschiedener Schwierigkeitsstufen. Bei jeder von ihnen wurden drei leere Quadrate hinzugefügt, welche die Lernenden abhaken, so dass sie feststellen, ob das gegebene Material ihrer Meinung nach in einer angemessenen Weise gelernt worden ist, was zugleich einer Bewertung der Übung oder Aufgabe als leicht (drei Quadrate

abgehakt), mittelschwer (zwei Quadrate abgehakt) oder schwer (ein Quadrat abgehakt) entspricht. Das Wesentliche des Repetitoriums ist die Motivierung zu einer systematischen und effektiven Wortschatzarbeit. Jeder seiner Nutzer sollte daher die verschiedenen Übungen und Aufgaben so lange lösen, bis er feststellen kann, dass sie für ihn leicht sind und er alle Quadrate abhaken kann   .

Zur leichteren Orientierung in den einzelnen Kapiteln findet man zu Beginn eines jeden Kapitels Informationen zu den Themen- und Fähigkeitsfeldern, die man nach dem Abhandeln des Materials einer Lektionseinheit umsetzen und erwerben kann. Die Einschätzung der erworbenen Kompetenzen ermöglicht dagegen die am Ende eines jeden Kapitels befindliche Zusammenstellung konkreter Fähigkeiten. Erfolg beim Erarbeiten des polnischen Wortschatzes mit dem **Wortschatz-Repetitorium B1 / B2!**

Autor und Redaktion

LIEBE LEHRENDE

Od słowa do słowa toczy się rozmowa. Repetytorium leksykalne B1 / B2 (Von einem Wort zum anderen entfaltet sich ein Gespräch. Wortschatz-Repetitorium B1 / B2) ist der Versuch, eine Lücke im Angebot von Materialien zu schließen, welche die lexikalische Kompetenz der Polnischlernenden auf der Niveaustufe B1 / B2 des GER entwickeln.

Von seiner Aufbereitung her bezieht es sich auf die allerneusten didaktischen und methodischen Konzepte, wie sie erfolgreich im Lehren verschiedener europäischer Sprachen angewendet worden sind.

Die Publikation vereint Material in sich, das für die Umsetzung im Unterricht unter der Kontrolle eines Lehrers bestimmt ist und erfüllt die an ein Selbstlernwerk gestellten Forderungen, indem es zugleich eine selbstständige Arbeit ermöglicht, unter anderem dank des am Ende des Bands angefügten Schlüssels mit den Lösungen zu den Übungen und Aufgaben.

Die Kapitel des **Wortschatz-Repetitoriums B1 / B2** beziehen sich auf die thematischen Kategorien, die in den Programmen für Polnisch als Fremdsprache auf den Niveaustufen B1 und B2 zusammengestellt sind, ausgearbeitet beruhend auf dem Konzept des *Gemeinsamen Europäischen Referenzrahmens für Sprachen GER*, und berücksichtigen zugleich die Standards der zertifizierten Prüfungen auf den Niveaustufen B1 und B2. Im **Wortschatz-Repetitorium B1 / B2** ist Material enthalten, das vollständig der Struktur der Wortschatzanforderungen in den Prüfungen entspricht. Der in den Übungen und Aufgaben zusammengestellte Wortschatz wurde aus Lehrbüchern und weiteren didaktischen Materialien gewonnen, die auf den Niveaustufen A1 – B2 benutzt werden.

Der Aufbau der Übungen und Aufgaben in den einzelnen Kapiteln des **Wortschatz-Repetitoriums B1 / B2** spiegelt die in den zeitgenössischen methodischen Modellen der Wortschatzarbeit übliche Ausarbeitung wider. Die Einführung neuer lexikalischer Einheiten leiten Assoziationsübungen ein, die einen dem Lernenden schon vertrauten Wortschatz beinhalten. Anschließend, indem man den Erwerb der so genannten Tertiärsprachendidaktik nutzt, zeigen wir die Ähnlichkeiten des polnischen Wortschatzes im Verhältnis zu anderen Sprachen (in unserem Fall zum Englischen). Danach schlagen wir Übungen vor, die einen reproduktiven Charakter aufweisen, die den Wortschatz hinsichtlich des Ausdrucks festigen sowie lexikalisches Material in Form von Wendungen, die durch die Hilfe von Übungen mit einem sehr produktiven Charakter realisiert werden. Jedes der Kapitel schließt mit einer Sammlung von